

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 15 april 2009

Ons kenmerk 15/5.10/2009003788

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 41 Reglement van orde van GroenLinks
en de VVD inzake plaatsing Werelderfgoedlijst Veenhuizen

Geachte voorzitter/leden,

Naar aanleiding van diverse publicaties in de pers over het initiatief van de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe om Veenhuizen op de voorlopige lijst geplaatst te krijgen, die minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap dit jaar gaat vaststellen, zijn er door de fracties van GroenLinks en de VVD schriftelijk vragen gesteld over de positie van Frederiksoord.

Gezien de verschillende vragen hebben wij besloten u door middel van deze brief te informeren over Veenhuizen en Frederiksoord, waarbij wij ook de vragen van GroenLinks en de VVD beantwoorden.

Gebiedsontwikkeling

In de afgelopen jaren en ook in de komende jaren is de provinciale inzet er primair op gericht in zowel Frederiksoord als Veenhuizen te komen tot een integrale gebiedsontwikkeling. Daarbij zal het nieuwe omgevingsbeleid een plek krijgen. De Belvédère-studies voor deze gebieden geven hiervoor ook belangrijke aanknopingspunten. Al dan niet opname op de Werelderfgoedlijst achten wij, hoewel heel waardevol, niet van doorslaggevende betekenis in deze ontwikkelingen.

Inhoudelijk vertonen de beide gebiedsontwikkelingen grote verschillen, ook qua organisatie is de aanpak verschillend. Dit komt mede doordat de ontwikkelingen van de twee gebieden in de afgelopen 200 jaar niet dezelfde zijn geweest.

De Maatschappij van Weldadigheid in Frederiksoord heeft zich ontwikkeld als een bedrijf gericht op het gebruik en het beheer van de landbouwgronden, de bossen en de bebouwing. De ruimtelijk-economische opgaven die er liggen zijn de volgende.

- Zorgen voor een structurele gezonde exploitatie van de Maatschappij van Weldadigheid met een private organisatie voor het beheer en het gebruik van gronden en gebouwen. Om dit mogelijk te maken wordt er planologische ruimte geboden voor de bouw van nieuwe 'koloniewoningen'.
- Samen met de Maatschappij van Weldadigheid zorgen voor investeringen in landschap, natuur, water en toerisme.

De ontwikkeling van Veenhuizen is een andere. Het is een gebied dat vrij snel na de stichting door de Maatschappij van Weldadigheid in handen is gekomen van de Rijksoverheid (1859) en wordt tot de dag van vandaag 'gedomineerd' door een aantal gevangenis- en een belangrijk gegeven is de 'terugtrekking' van de Rijksoverheid (Justitie) die in de jaren 70/80 is ingezet. Dit leidde tot een verval van een aantal, destijds leegstaande, grote complexen in Veenhuizen. Een ontwikkeling die onaanvaardbaar was en mede op initiatief van de gemeente Noordenveld en de provincie is de laatste vijf/zes jaar het tij gekeerd. Drie grote complexen zijn bijvoorbeeld gerestaureerd en hebben nieuwe functies gekregen. In deze jaren is er voor circa € 50 miljoen geïnvesteerd en er liggen nog opgaven voor circa € 35 miljoen.

De gebiedsontwikkeling in Frederiksoord wordt aangestuurd door een stuurgroep waarin de Maatschappij van Weldadigheid, gemeente Westerveld en de provincie Drenthe zijn vertegenwoordigd. In Veenhuizen heeft tot eind 2008 de stuurgroep Veenhuizen in de aansturing van de visieontwikkeling en de uitvoering van de projecten de centrale rol vervuld. Naast de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe waren in deze stuurgroep de Rijksgebouwendienst (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer), Domeinen (Ministerie van Financiën) en Justitie vertegenwoordigd. Voor het begeleiden van de volgende fase in Veenhuizen c.q. de opstelling en uitvoering van het Transitieplan Veenhuizen 2018 is in januari 2009 de Bestuurscommissie Veenhuizen ingesteld, waarvan SG VROM de voorzitter is. De provincie en de gemeente zijn ook bestuurlijk vertegenwoordigd in deze bestuurscommissie.

Zowel de stuurgroep Veenhuizen als de Bestuurscommissie Veenhuizen heeft geen rol in het dossier van de Werelderfgoedlijst. De rijksvertegenwoordigers in de voormalige stuurgroep Veenhuizen en de nieuwe bestuurscommissie zien dit als een initiatief dat primair een verantwoordelijkheid is van de gemeente Noordenveld.

Werelderfgoedlijst

In 2006 is er een gesprek geweest tussen de organisaties die betrokken zijn bij de gebiedsontwikkeling in Veenhuizen en Frederiksoord over de ambities om het 'erfgoed' van Johannes van den Bosch vanuit de filosofie 'Behoud door ontwikkeling' te gaan ontwikkelen. Daarbij is ook aangegeven de mogelijkheden te gaan verkennen voor een plaatsing op de Werelderfgoedlijst van de Unesco. Ook is er destijds een gezamenlijke excursie geweest naar Midden-Beemster en Schokland, twee gebieden/locaties die op de Werelderfgoedlijst staan.

De stuurgroep Frederiksoord heeft daarna besloten prioriteit te geven aan de gebiedsontwikkeling. Recentelijk heeft de stuurgroep deze keuze bevestigd en daarbij aangegeven zich primair te blijven richten op de noodzakelijke investeringen voor een gezonde, duurzame situatie voor het gebruik en het beheer van het onroerend goed.

De stuurgroep heeft daarbij wel aangegeven, indien mogelijk, op termijn aan te willen haken bij de discussie over de plaatsing op de Werelderfgoedlijst, een van de doelen uit de voor het gebied opgestelde Belvédère–studie.

De gemeente Noordenveld heeft in de afgelopen jaren diverse initiatieven genomen om aandacht te vragen voor de ambities rond de Werelderfgoedlijst. Over deze initiatieven is steeds op een open wijze gecommuniceerd en er hebben regelmatig berichten in de pers gestaan. Wij zien onze rol als provincie vooral als faciliterend. Toen de gemeente Noordenveld concrete acties ging ondernemen, hebben wij die dan ook van harte ondersteund.

In de discussie of er niet gestreefd moet worden naar een kandidatuur voor het totaal van de koloniën waarin Johannes van den Bosch een rol heeft gespeeld, moet niet uit het oog worden verloren dat dit een complex geheel is met vele partijen verspreid over de provincies Drenthe (Veenhuizen en Frederiksoord/Wilheminaoord) en Overijssel (Ommerschans/ Blokzijl) en België (Wortel en Merksplas).

Rekening houdend met deze complexiteit en het gegeven dat Veenhuizen ook naar onze mening op zichzelf een sterk en robuust geheel is met een internationale betekenis/identiteit, is er in dit stadium gekozen voor een 'eenduidige/enkelvoudige' kandidaatstelling van Veenhuizen. De noordelijke Kamerleden hadden tijdens hun bezoek in mei 2008 ook aangedrongen op een dergelijke heldere keuze, die ook wordt ondersteund door de Raad van Aanbeveling Veenhuizen.

Bij de kandidaatstelling is aangegeven dat het zowel om de fysieke waarden als de immateriële betekenis van Veenhuizen gaat.

Een opsteker voor de kandidatuurstelling van Veenhuizen, was het verrassende initiatief van de Tweede Kamerleden Waalkens (PvdA), Atsma (CDA) en Pechthold (D66) in december 2008 om via een motie aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te vragen om te onderzoeken of Veenhuizen als 'sociaal cultuurhistorisch erfgoed' aangemeld kan worden voor de Werelderfgoedlijst van de Unesco. Deze motie is met algemene stemmen aangenomen, hetgeen uitgebreid in de pers aandacht heeft gekregen.

Tijdens de bijeenkomst in Nieuwspoort Perscentrum van 19 maart jl. is de position-paper 'De tijd heeft Veenhuizen gemaakt' aan minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aangeboden. Daarbij heeft de minister kenbaar gemaakt dat Nederland kiest voor een selectief beleid (global strategy) als het gaat om de gebieden/objecten die hij zal plaatsen op de Voorlopige lijst.

Vervolg

De eventuele plaatsing op de Werelderfgoedlijst is een lang traject, zonder zekerheden vooraf. De eerste stap is een plaats zien te verwerven op de Voorlopige lijst die Nederland voor zichzelf moet vaststellen. Een vaststelling die onder verantwoordelijkheid valt van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en eens in de 10 jaar plaatsvindt.

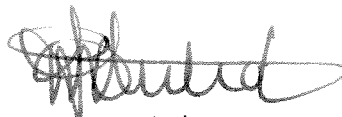
Het vervolg dat wij voorstaan is de kandidatuurstelling van Veenhuizen te blijven ondersteunen en daarmee ook steun te blijven geven aan het initiatief van de noordelijke Kamerleden zoals neergelegd in de eerder aangehaalde motie. Dit hoeft wat ons betreft echter niet het 'eindstation' te zijn.

Wanneer nadere informatie over de kandidatuurstelling later dit jaar bekend wordt, zal opnieuw onderzocht worden of Frederiksoord/Wilhelminaoord eventueel aansluit.

Door deze brief in afschrift te sturen aan minister Plasterk zullen wij in zijn richting dit signaal ook afgeven.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
cvd/coll.

Aan de (plv) voorzitter van Provinciale Staten van Drenthe
De heer A. v. d. Tuuk
Postbus 122
9400 AC Assen

PROV. BESTUUR VAN DRENTHÉ	
No.:	2009 003511
Ingek.:	24 MRT 2009
AFDELING	BC
TE BEH. D.	2003-2009
DWS:	Dwiggeloo

Betreft schriftelijke vragen ex art. 41 van het Reglement van Orde inzake het plaatsen van "Veenhuizen" op de Werelderfgoedlijst van Unesco.

Geachte voorzitter,

De fractie van GroenLinks heeft via de pers vernomen dat het voornemen van het plaatsen van "Veenhuizen" op de Werelderfgoedlijst nogal wat discussie heeft opleverd.

Onze vragen:

- Is de berichtgeving in de pers juist?
- Waarom is gekozen, als dat zo is, voor Veenhuizen en niet ook voor Frederiksoord?
- Bent u het met GroenLinks eens dat de Maatschappij van Weldadigheid het koloniedorp Frederiksoord stichtte; en pas later Veenhuizen toegevoegd is?
- Is het juist dat twee provinciale stuurgroepen zich bezig houden met Frederiksoord en Veenhuizen, en dat er een afspraak is om, in deze zaak, samen op te trekken?
- Is het juist dat er een gezamenlijk onderzoek zou komen om uit te zoeken of een plaats voor en Veenhuizen en Frederiksoord op de Werelderfgoedlijst reëel zou zijn?
- Op grond waarvan zegt het college, dat een kans van slagen het grootst is als alleen Veenhuizen wordt gepresenteerd, als voornoemd gezamenlijk onderzoek niet heeft plaats gevonden?
- Op welke wijze denkt het college de nu ontstane situatie op te lossen?

Met vriendelijke groet,

Gea Smith, Jan Langenkamp, namens de GroenLinks fractie.

VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE
STATENFRACTIE DRENTHE

PROV. BESTUUR VAN DRENTHE	
No.:	2009003788
Ingek.:	31 MRT 2009
AFDELING	BCSEO
TE BEH. DOOR:	
DWS:	G.AFD.:

Aan:
de vicevoorzitter van provinciale staten van Drenthe
Postbus 122
9400 AC Assen

Zuidlaren, 31 maart 2009

Onderwerp: Vragen ex artikel 41 Reglement van orde n.a.v. aanvraag Noordenveld plaatsing Veenhuizen op werelderfgoedlijst

Geachte voorzitter,

N.a.v. de aanvraag van de gemeente Noordenveld om plaatsing van Veenhuizen op de werelderfgoedlijst heeft de VVD-fractie de volgende vragen.

- Wat is precies de provinciale rol in het proces aanvraag plaatsing Veenhuizen op de werelderfgoedlijst?
- Wat is in de ogen van het college de relatie tussen Frederiksoord en Veenhuizen?
- Heeft er overleg plaatsgevonden met het gemeentebestuur van Westerveld over de relatie Frederiksoord-Veenhuizen in het kader van deze aanvraag?
- Zo ja, wat heeft dat opgeleverd?
- Zo nee, waarom niet en ligt hier niet een regietaak voor de provincie?
- Is GS met ons van mening dat in het vervolgtraject naast Veenhuizen de rol en positie van Frederiksoord een prominente plaats verdient?
- Welke mogelijkheden ziet het college om dit gestalte te geven?

Hoogachtend,

Annemarie Pannekoek